

В. П. Шлапак, Ю. І. Єгоров

Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

АНАЛІЗ ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ СКВЕРУ ІМ. І. Д. ЧЕРНЯХОВСЬКОГО У МІСТІ УМАНЬ ТА РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЙОГО РЕКОНСТРУКЦІЇ

Підтверджено, що основні властивості просторової композиції архітектурно-ландшафтного середовища історичного міста Умані, його загальні та локальні прояви визначаються тенденціями формування об'ємно-планувальних структур та результатом еволюції містобудівних утворень під впливом соціальних, економічних та екологічних процесів розвитку. Виявлено, що на початку ХХ ст. на розі вулиць Садової та Старої (Гоголя) знаходилась садиба Н. Фішмана зі старими кедрми, соснами, дубами. На початку 20-х років ХХ ст. у садибі розмістився відділ народної освіти Уманщини, а згодом – клуб червоних офіцерів. У липні 1941 р. територію садиби німці використали для поховання німецьких солдатів. Після війни місце підготовлено для спорудження пам'ятника генералу І. Д. Черняховському – двічі Герою Радянського Союзу. Відкриття пам'ятника відбулося 24 жовтня 1948 р. Висвітлено історію життєвого шляху уродженця села Оксанено Уманського р-ну генерала армії І. Д. Черняховського. Досліджено сучасний стан скверу ім. І. Д. Черняховського. З'ясовано, що наявний стан благоустрою та озеленення скверу потребує істотного оновлення. Встановлено, що зазначену ділянку можна використати для комплексної реконструкції скверу за розробленнями, які передбачають розміщення споруд, малих архітектурних форм, елементів благоустрою, функціональне зонування, формування безперервної системи озелененої території. Запропоновано поетапну реконструкцію території скверу, де потрібно забезпечити максимальне збереження ділянок з наявними насадженнями. Розкрито проблему розробки щодо гуманізації, екологізації та окультурення просторового середовища ландшафтних парків.

Ключові слова: І. Д. Черняховський; сквер; реконструкція; історія; архітектура; озеленення.

Вступ. Видатний радянський воєначальник, генерал армії, двічі Герой Радянського Союзу Іван Данилович Черняховський народився 29 червня 1907 р. у селі Оксанино Уманського повіту Київської губернії (тепер Уманський р-н, Черкаська обл.) у родині селянина-бідняка. З 1919 по 1923 рр. був пастухом, робітником у залізничному депо станції Вапнярка та робітником цементного заводу в Новоросійську. У 1924-1925 рр. навчався в Одеському піхотному училищі, де ще курсантом у 1924 р. вступив добровольцем до Червоної Армії. З 1932 року був слухачем Військової академії механізації і моторизації РККА, яку закінчив з відзнакою у 1936 р. у званні старшого лейтенанта (Vilous, 2001; Davydiuk, 2014).

Велику Вітчизняну війну І. Д. Черняховський розпочав командиром 28-мої танкової дивізії в оборонних боях на південний захід від Шяуляя, на Західній Двіні і Новгородом. У перші місяці війни йому присвоєно військове звання полковника, а 5 травня 1942 р. – генерал-майора (Davidiuk, 2014; Yehorov, 2014).

У червні – липні 1942 р. він командує 18-м танковим корпусом на Воронежському фронті. З липня 1942 р. по квітень 1944 р. – командувач 60-тою армією, яка брала участь у Воронежсько-Касторненській операції, Курській битві, форсуванні річок Десна і Дніпро, у Київській, Житомирсько-Бердичівській, Рівне-Луцькій, Проскурівсько-Чернівецькій операціях. Звання генерал-лейтенанта йому присвоєно 14 лютого 1943 р.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 17 жовтня 1943 р. за високі організаторські здібності за форсу-

вання Дніпра і проявлений героїзм генерал-лейтенанту І. Д. Черняховському присвоєно звання Героя Радянського Союзу, а 5 березня 1944 р. – звання генерал-полковника (Yehorov, 2009; 2014).

З квітня 1944 р. він командує військами 3-го Білоруського фронту. Фронт під його командуванням успішно брав участь у Білоруській, Вільнюській, Каунаській, Мемельській, Гумбіннен-Гольдапській і Східно-Прусській операціях. 28 червня 1944 р. йому присвоєно звання генерала армії.

Другої медалі "Золота Зірка" генерал армії І. Д. Черняховський удостоєний Указом Президії Верховної Ради СРСР від 29 липня 1944 року за успішні дії його військ за звільнення Вітебська, Мінська, Вільнюса.

18 лютого 1945 р. генерал армії І. Д. Черняховський був тяжко поранений осколками артилерійського снаряду на околиці міста Мельзака у Східній Пруссії (нині Пененжно, Польща) і в той же день помер. Його поховано у Вільнюсі на одній з центральних площ (Shlapak, n.d.; Marno-Kutsa, 2013).

У 1992 р., після розпаду СРСР, прах двічі Героя Радянського Союзу Івана Даниловича Черняховського було перевезено з Вільнюса і перепоховано в Москві на Новодівочому кладовищі (Marno-Kutsa, 2013; Sokolov, 2010). У селі Оксанино Уманського р-ну Черкаської обл. на будинку, в якому народився і жив І. Д. Черняховський, встановлено меморіальну дошку і відкрито меморіальний музей (рис. 1), а в Умані встановлено погруддя у закладеному сквері, який названо на його честь (рис. 2).

Цитування за ДСТУ: Шлапак В. П., Єгоров Ю. І. Аналіз просторового середовища ландшафтної архітектури скверу ім. І. Д. Черняховського у місті Умань та розроблення проекту його реконструкції. Науковий вісник НЛТУ України. 2017. Вип. 27(4). С. 15–20.

Citation APA: Shlapak, V. P., & Yehorov, Yu. I. (2017). Spatial Environment Landscape Architecture Analysis of the i. D. Chernyakhovskiy Park in Uman and Drafting Reconstruction. Scientific Bulletin of UNFU, 27(4), 15–20. <https://doi.org/10.15421/40270402>

Рис. 1. Меморіальний музей в селі Оксанино Уманського району

Рис. 2. Сквер І. Д. Черняхівському в місті Умані

Виділення не вирішених раніше частин досліджуваної проблеми. Внаслідок тривалої експлуатації скверу, ігнорування законодавчих вимог щодо захисту ландшафтного середовища, завдано істотної шкоди довкіллю – природний ландшафт спотворено розміщенням невиразних малих архітектурних форм та обладнання, наявний спортивний майданчик використовують неефективно. Зазначені споруди не мають архітектурно-художньої якості і підлягають реконструкції (знесенню) та реставрації.

Об'єкт дослідження – зелені насадження та малі архітектурні форми скверу ім. І. Д. Черняхівського – як просторова система, яка розташована в унікальному історико-культурному просторі Умані близько головного підходу з вул. Садової до Національного дендрологічного парку "Софіївка" – НДІ НАН України та його візуальних взаємозв'язків, де регламентовано режим містобудівного устрою території вулиці, що потребує внесення змін до ландшафтного устрою скверу з урахуванням принципів спадковості.

Мета дослідження – орієнтація на максимальний ефект містобудування як на початковому етапі, так і у перспективі з розкриттям засобів та механізмів архітектурно-ландшафтною організації середовища скверу, шляхом реставрації та відновлення природних елементів: рельєфу, ґрунтів, рослинності в поєднанні зі створенням об'єктів штучної об'ємно-просторової архітектури, які пов'язані між собою і становлять як функціональну, так і естетичну та духовну цінність.

Методи дослідження. Для розв'язання завдань використано такі методи досліджень: лісівничо-таксаційні – для інвентаризації насаджень парків та встановлення таксаційних показників деревостанів та окремих

дерев; біологічні – для визначення видів інтродукованих рослин на дослідній території; архітектурно-планувальні – для архітектурно-ландшафтною організації середовища скверу, шляхом реставрації та відновлення природних елементів.

Обговорення результатів дослідження. Ділянка скверу ім. І. Д. Черняхівського займає площу 0,98 га та використовується як зона відпочинку мешканців міста (рис. 2). На території скверу розташована пам'ятка монументального мистецтва національного значення (охоронний номер № 78) – пам'ятник двічі Герою Радянського Союзу генералу армії І. Д. Черняхівському.

Досліджуючи історичні плани Умані та літературні джерела, з'ясовано, що на початку ХХ ст., як установив В. М. Давидюк (Davydiuk, 2014), на розі вулиць Садової та Старої (Гоголя) була садиба Н. Фішмана (рис. 3). Це була гарна садиба зі старими кедрми, соснами, дубами. Сам будинок був двоповерховий, з вежею та великою терасою з колонами із входом у садок та на вулицю. На початку 20-х років ХХ ст. у садибі розмістився відділ народної освіти Уманщини, згодом клуб червоних офіцерів. У липні 1941 р. будівля під час бомбардувань Умані німецькими літаками зазнала значних руйнувань. Тому територію садиби Н. Фішмана німці використали для поховання німецьких солдатів, які загинули в боях з бійцями 6-тої та 12-тої радянських армій (рис. 4).

Рис. 3. Садиба Н. Фішмана до 1917 р.

Рис. 4. Поховання німецьких солдатів у 1941 р.

Після війни руїни було остаточно розібрано, а місце підготовлено для спорудження пам'ятника генералу І. Д. Черняхівському – двічі Герою Радянського Союзу. Відкриття пам'ятника відбулося 24 жовтня 1948 р. в урочистій обстановці. Автори пам'ятника: скульптор – народний художник СРСР, дійсний член АХ СРСР Е. В. Вучетич, архітектор З. Є. Михайлова.

Наявний стан благоустрою та озеленення видатної пам'ятки монументального мистецтва національного значення потребує істотного оновлення з урахуванням умов зорового сприйняття монументу та його зв'язків з природним ландшафтом скверу (рис. 5). Для цього потрібно передбачити заходи щодо максимально ефектив-

ного використання території скверу за рахунок компактного розміщення малих архітектурних форм, спорудження підземних комунікацій, використання вільного простору для розміщення майданчиків, які будуть використовувати мешканці прилеглих територій, створення та забезпечення умов поетапного освоєння території забудови, відповідно вільного доступу для прокладання нових, реконструкції та експлуатації наявних інженерних мереж і споруд, що розміщені в межах зазначеної території. Приділити особливу увагу об'ємно-просторовому вирішенню малих архітектурних форм, надати їм архітектурно-стильового вигляду, як основи архітектурно-містобудівної композиції, що сприймається з дальніх, середніх та близьких точок, особливо від вул. Садової – під'їзду від центру міста, що сприймається панорамно, як архітектурно-ландшафтна композиція, що є специфічно для Умані як міста, що має унікальний ландшафт та багатопланові панорами. Концепцію генерального плану реконструкції скверу подано на рис. 6.

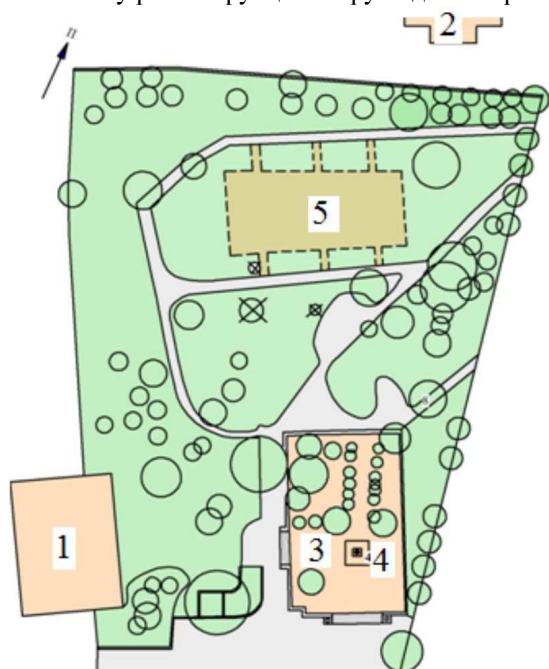

Рис. 5. Опорний план

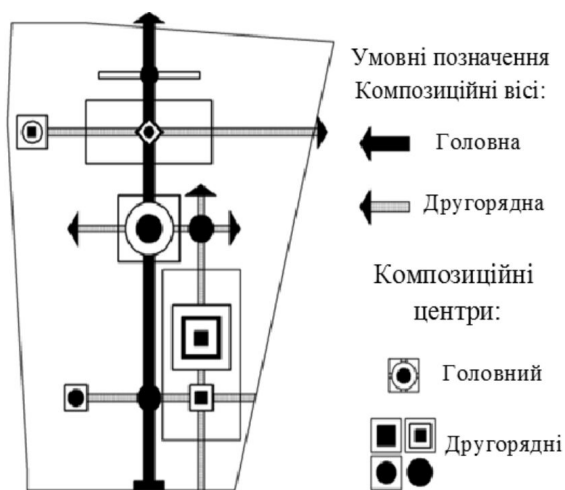

Рис. 6. Концепція генерального плану реконструкції скверу

Експлікація будівель та малих архітектурних форм до опорного плану (рис. 5) подано в табл. 1.

Досліджуючи ландшафтно-рекреаційний стан скверу (див. рис. 5 і 6) встановлено невпорядковані пішохід-

ні маршрути по території скверу, що значно зменшує потенційні можливості ландшафтного устрою утворення. Особливо неймовірна ситуація склалася через погіршення у процесі експлуатації візуального сприйняття пам'ятника І. Д. Черняхівському – з одного боку, масштабне та символічне значення монументу втрачено через значне збільшення параметрів фону масиву зелених насаджень, з іншого – сам монумент візуально перетворився у малу архітектурну форму, яка втратила художню виразність. Ситуація ускладнюється і тим, що пам'ятник І. Д. Черняхівському розміщено на другорядних планувальних осях розлогому немасштабному постаменті.

Табл. 1. Експлікація будівель та малих архітектурних форм

№ на плані	Найменування	Примітка
<i>Будівлі</i>		
1	Продовольчий магазин "Мрія"	Наявний
2	Дитячий садок-ясла	Наявний
<i>Малі архітектурні форми</i>		
3	Тераса	Підлягає реконструкції
4	Пам'ятник І. Д. Черняхівському	Наявний
5	Дитячий майданчик	Підлягає реконструкції

Для відновлення привабливості скверу ім. І. Д. Черняхівського та реконструкції території активного відвідування розроблено проектну пропозицію планувального устрою. Передбачено впорядкування території ландшафту та встановлено певну ієрархію зон (рис. 7).

Рис. 7. Генеральний план

Експлікацію будівель та малих архітектурних форм до генерального плану (див. рис. 7) подано в табл. 2.

Табл. 2. Експлікація будівель та малих архітектурних форм

№ на плані	Найменування	Примітка
<i>Будівлі</i>		
1	Музей бойової слави	Проектний
2	Каплиця Георгія Побідоносця	Проектний
<i>Малі архітектурні форми</i>		
3	Пам'ятник І. Д. Черняхівському	Наявний
4	Павільйон "Троянди"	Проектний
5	Павільйон "Дружби"	Проектний
6	Альтанка "Джерело"	Проектний
7	Декоративний басейн	Проектний
8	Вхідна брама	Проектний

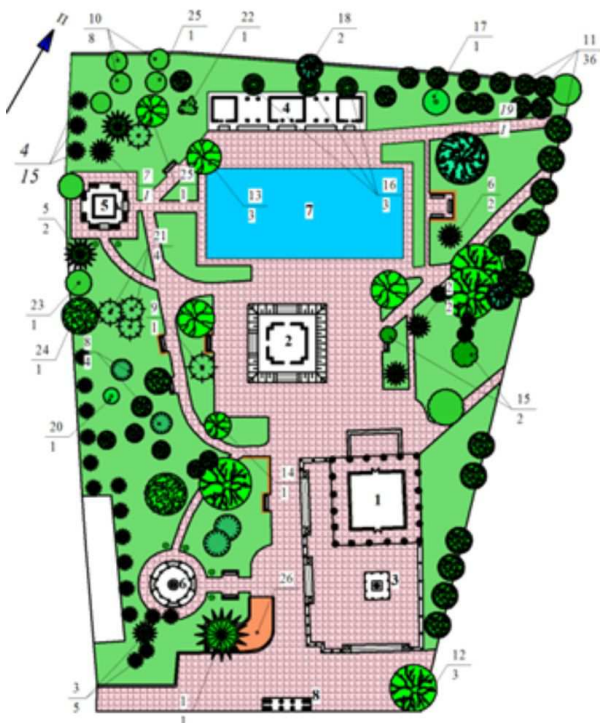

Рис. 8. Дендрологічний план

Українську та латинську назви деревних та трав'яних рослин до дендрологічного плану (рис. 8) подано в табл. 3.

Табл. 3. Українська та латинська назви деревних та трав'яних рослин

№ з/п	Українська назва	Латинська назва	Кі-сть, шт.
<i>Наявні хвойні насадження</i>			
1	Сосна Палласа	<i>Pinus pallasiana</i> D. Don	1
2	Ялина звичайна	<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst.	2
3	Ялина колюча ф.'Glauca'	<i>Picea pungens</i> L. 'Glauca'	5
<i>Проектні хвойні насадження</i>			
4	Туя західна	<i>Thuja occidentalis</i> L.	15
5	Ялина звичайна	<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst	2
6	Ялина колюча ф.'Glauca'	<i>Picea pungens</i> L. 'Glauca'	2
7	Яловець вергінський	<i>Juniperus virginiana</i> L.	1
<i>Наявні листяні рослини</i>			
8	Акація біла	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	4
9	Береза повисла	<i>Betula pendula</i> Roth.	1
10	В'яз гладкий	<i>Ulmus laevis</i> Pall.	8
11	Гіркокаштан звичайний	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	36
12	Дуб звичайний	<i>Quercus robur</i> L.	3
13	Клен гостролистий	<i>Acer platanoides</i> Marsh.	3
14	Клен-явір	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	1
15	Липа серцелиста	<i>Tiliacordata</i> Mill.	2
16	Софора японська	<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott	3
17	Шовковиця біла	<i>Morus alba</i> L.	1
18	Ясен звичайний	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	2
19	Ясен пенсільванський	<i>Fraxinus pallisae</i> Wilmott	1
<i>Проектні листяні рослини</i>			
20	Абрикос звичайний	<i>Prunus armeniaca</i> L.	1
21	Береза повисла	<i>Betula pendula</i> Roth.	4
22	Бузок звичайний	<i>Syringa vulgaris</i> L.	1
23	В'яз гладкий	<i>Ulmus laevis</i> Pall.	1
24	Гіркокаштан звичайний	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	1
25	Клен ясенелистий	<i>Acer negundo</i> L.	1
<i>Квіткові трав'яні рослини</i>			
26	Госта пухирчаста	<i>Hosta</i>	70
	Петунія гібридна	<i>Petunia ×hybrida</i> Hort	700
	Чорнобривці тонколисті	<i>Tagetes tenuifolia</i> Cav.	240

На території скверу (див. рис. 7) з яскраво вираженими композиційними якостями визначено розміщення споруд та малих архітектурних форм: музею Бойової Слави (рис. 9), каплиці Георгія Побідоносця (рис. 10), альтанки з джерелом (рис. 11), павільйонів "Троянди" і "Дружби" (рис. 12 і 13), майданчик відпочинку з декоративним басейном, а також вхідного павільйону (рис. 14) з боку вул. Садової з частковою реконструкцією частини пам'ятника І. Д. Черняхівському, що має забезпечити збереження і регенерацію системи озеленення із запропонованим розміщенням елементів благоустрою: алей, доріжок, майданчиків відпочинку. У зоні найвищої композиційної активності заплановано головну домінують комплексу – каплицю Георгія Побідоносця. Розміщення цього об'єкта дасть змогу створити відповідний піднесений емоційний настрій комплексу, який сформульовано як триумф перемоги. Загалом, формування просторової системи споруд та малих архітектурних форм, утворює т. зв. композиційний каркас, який організує і впорядкує невизначену просторову ситуацію скверу. Гармонійно та делікатно запропоновано розміщення вхідних брам у сквер з боку вул. Садової та Гоголя. У проекті визначено можливість поетапної реконструкції комплексу з урахуванням режимів використання ландшафту та умов зорового сприйняття.

Формування параметрів масивів, груп дерев та чагарників прийнято з умовою збереження окремих цінних екземплярів (рис. 8). Передбачено проектом реконструкції комплексний благоустрій та озеленення всієї території об'єкта містобудування, ділянок з наявним озелененням, активно озеленити та впорядкувати ділянки вільної території, що межують із проектними та наявними елементами благоустрою шляхом створення групових насаджень деревної рослинності, квіткових клумб та газонного покриття (табл. 3). Зазначимо, що озеленені зони цієї ділянки представлені зеленими насадженнями: деревами, кущами, трав'яною і квітковою рослинністю. Деревна рослинність розміщена у групових посадках. Серед вікових деревних порід наявні: сосна Палласа (*Pinus pallasiana* D. Don), ялина звичайна (*Picea abies* (L.) H. Karst.), ялина колюча ф.'Glauca' (*Picea pungens* L. 'Glauca'), гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L.), липа серцелиста (*Tilia cordata* L.), клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), дуб звичайний (*Quercus robur* L.), в'яз гладкий (*Ulmus laevis* Pall.) та ін., які взято за основу реконструкції скверу ім. І. Д. Черняхівського.

Після проведеної реконструкції комплексу з урахуванням режимів використання ландшафту та умов зорового сприйняття плануємо отримати краєвиди з вул. Садової, з півдня на північ та із заходу на схід відповідно до розгортки проекту реконструкції скверу ім. І. Д. Черняхівського (рис. 15).

Також потрібно зазначити, що сквер має нормативну транспорту та пішохідну доступність (менше 500 м) до основних магістралей цього району – вулиць Шевченка і Садової, у якому відчувається складний та багатofункціональний процес використання території, оскільки, з одного боку, сквер має меморіальні виразні ознаки у зв'язку з розміщенням монументу І. Д. Черняхівському, а з іншого – територію скверу використовують як зону тихого відпочинку для відновлення фізичного та духовного потенціалу мешканців прилеглих територій.

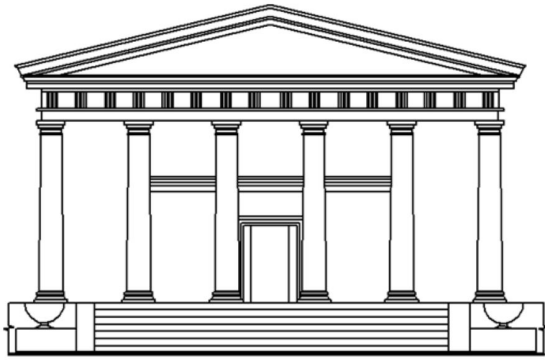

Рис. 9. Музей бойової слави

Рис. 10. Каплиця
Георгія Побідоносця

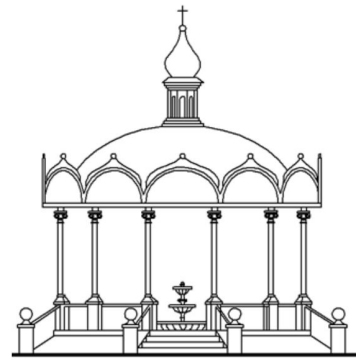

Рис. 11. Альтанка "Джерело"

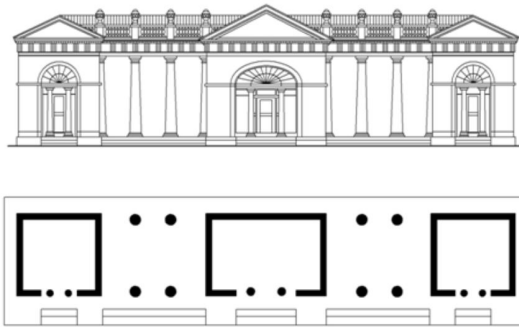

Рис. 12. Павільйон "Троянди"

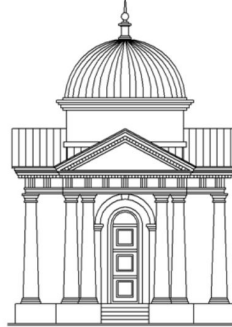

Рис. 13. Павільйон "Дружби"

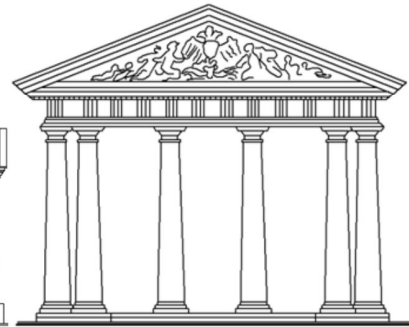
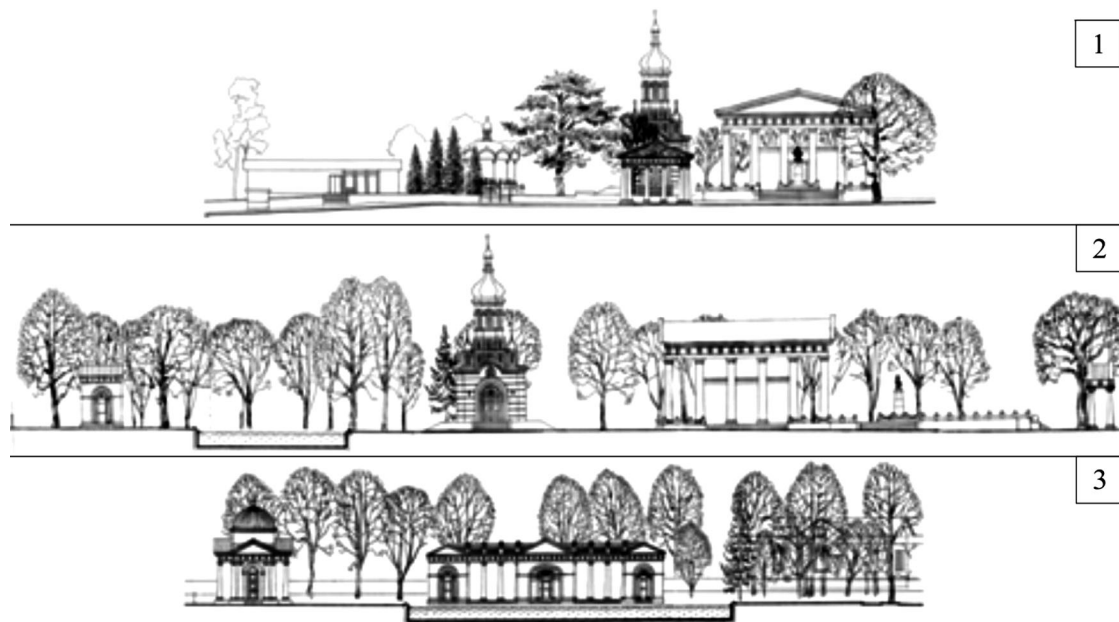

Рис. 14. Вхідний павільйон

1

2

3

Рис. 15. Розгортка проекту реконструкції скверу ім. І. Д. Черняховського: 1) розгортка по вул. Садовій; 2) розгортка з півдня на північ; 3) розгортка із заходу на схід

Висновки:

1. Об'єкт містобудування, на якому розміщено пам'ятку монументального мистецтва національного значення – пам'ятник двічі Герою Радянського Союзу генералу армії І. Д. Черняховському, розміщено на території історичної частини Умані, яка потребує кардинального оновлення та відтворення, що дає підстави для проведення передбачених проектом заходів для якісного підвищення архітектурно-ландшафтної оцінки, естетичної та соціально-культурної цінності як території об'єкта, так і вказаної частини міста загалом.
2. На території скверу після реконструкції визначено розміщення споруд та малих архітектурних форм: музею Бойової Слави, каплиці "Георгія Побідоносця", альтанки "Джерело", павільйонів "Троянди" і "Дружби", майданчика відпочинку з декоративним басейном, а також вхідного павільйону з боку вул. Садової.

3. За реконструкції скверу основу озеленення сформують наявні вікові деревні породи. Це сосна Палласа, ялина звичайна, ялина колюча ф.'Glausa', гірकोкаштан звичайний, липа серцелиста, клен гостролистий, дуб звичайний, в'яз гладкий, акація біла, береза повисла, клен-явір, софора японська, шовковиця біла, ясен звичайний, ясен пенсільванський.
4. Для естетичної привабливості скверу на перспективу запропоновано доповнити такими деревними породами, як: туя західна, ялина звичайна, ялина колюча ф.'Glausa', яловець вергінський, абрикос звичайний, береза повисла, бузок звичайний, в'яз гладкий, гірकोкаштан звичайний, клен ясенелистий та квітковими трав'яними рослинами – гостою пухирчастою, петунією гібридною, чорнобривцями тонколистими.

Перелік використаних джерел

- Bilous, V. I. (2001). *Sadovo-parkove mystetstvo*. Kyiv: Nauk. svit, 299 p. [in Ukrainian].
- Davydiuk, V. (2014). *Istoriia umanskykh vulyts: vulytsi Radianska, vulytsi Sadova ta vulytsi R. Chornoho* (pp. 4–23). Uman, VTsN "Vizavi", 160 p. [in Ukrainian].
- Marno-Kutsa, O. Yu. (2013). The Reconstruction Features of Ivan Chernyakhovsky's Park in Uman. *Scientific Bulletin of UNFU*, 23(6), 204–209. Retrieved from: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_6/43.pdf

- Sokolov, B. V. (2010). *Rokossovskij*. Moscow: Molodaja gvardija, 525 p. [in Russian].
- Yehorov, Yu. I. (2009). *Arkhitektura i landshaft u rozvytku istorychnykh mist Ukrainy*. Uman: UKVPP, 197 p. [in Ukrainian].
- Yehorov, Yu. I. (2014). *Pryntsyppu prostorovoi kompozitsii memori- alnykh skveriv istorychnykh mist Ukrainy (na prykladi re- konstrukttsii skveru im. I. D. Chernyakhovskoho v m. Umani)* (pp. 36–43). Uman: VTsN "Vizavi", 126 p. [in Ukrainian].

В. П. Шлапак, Ю. И. Егоров

Уманский национальный университет садоводства, г. Умань, Украина

АНАЛИЗ ПРОСТРАНСТВЕННОЙ СРЕДЫ ЛАНДШАФТНОЙ АРХИТЕКТУРЫ СКВЕРА ИМ. И. Д. ЧЕРНЯХОВСКОГО В УМАНИ И РАЗРАБОТКУ ПРОЕКТА ЕГО РЕКОНСТРУКЦИИ

Подтверждено, что основные свойства пространственной композиции архитектурно-ландшафтной среды исторического города Умани, его общие и локальные проявления определяются тенденциями формирования объемно-планировочных структур и результатом эволюции градостроительных образований под влиянием социальных, экономических и экологических процессов развития. Выявлено, что в начале XX в. на углу улиц Садовой и Старой (Гоголя) находилась усадьба Н. Фишмана со старыми кедрами, соснами, дубами. В начале 20-х годов XX в. в усадьбе разместился отдел народного образования Умани, а затем – клуб красных офицеров. В июле 1941 г. немцами территория усадьбы была использована для захоронения немецких солдат. После войны место подготовлено для сооружения памятника генералу И. Д. Черныховскому – дважды Герою Советского Союза. Открытие памятника состоялось 24 октября 1948 г. Отражена история жизненного пути уроженца села Оксанено Уманского района генерала армии И. Д. Черныховского. Исследовано современное состояние сквера им. И. Д. Черныховского. Выяснено, что существующее положение благоустройства и озеленения сквера требует существенного обновления. Установлено, что указанный участок может быть использован для комплексной реконструкции сквера по разработкам, которые предусматривают размещение сооружений, малых архитектурных форм, элементов благоустройства, функциональное зонирование, формирование непрерывной системы озелененной территории. Предложена поэтапная реконструкция территории сквера, где необходимо обеспечить максимальное сохранение участков с существующими насаждениями. Раскрыта проблема разработки по гуманизации, экологизации и окультуриванию пространственной среды ландшафтных парков.

Ключевые слова: И.Д. Черныховский; сквер; реконструкция; история; архитектура; озеленение.

V. P. Shlapak, Yu. I. Yegorov

Uman National University of Horticulture, Uman, Ukraine

SPATIAL ENVIRONMENT LANDSCAPE ARCHITECTURE ANALYSIS OF THE I. D. CHERNYAKHOVSKY PARK IN UMAN AND DRAFTING RECONSTRUCTION

The basic properties of the spatial composition of the architectural and landscape environment in the historic city of Uman, its general and local signs are defined by tendencies of forming space-planning structures and the result of evolution of urban structures influenced by social, economic and environmental processes of the development. The study has revealed that that in the early twentieth century on the corner of Sadova and Stara (Gogol) Streets there had been H. Fishman's mansion with old cedar, pine and oak trees. In the early 1920-s there was the Department of Education of Uman district and then Club of Red Officers in the mansion. In July 1941, the Germans used the mansion territory for the burial of German soldiers. After the war, the place was prepared for the construction of the monument to General I. D. Chernyakhovsky, twice Hero of the Soviet Union. Opening of the monument took place on October 24, 1948. The path of I. D. Chernyakhovsky's life, Army General and a native of Oksanyno village in Uman district, is given. The current state of the park named after I. D. Chernyakhovsky is studied. The study has discovered that the current state of landscaping of the park requires a significant improvement. The authors have defined that the mentioned area can be used for the complex reconstruction of the park after future considerations providing the accommodation of facilities, small architectural forms, elements of improvement, functional zoning and forming a continuous system of the green area. A phased reconstruction of the park territory is proposed where it is necessary to ensure maximum preservation of areas with existing plants. The authors highlight the problem of development concerning humanization, greening and cultivation of the spatial environment of landscape parks.

Keywords: I. D. Chernyakhovsky; park; reconstruction; story; architecture; landscaping.

Інформація про авторів:

Шлапак Володимир Петрович, д-р с.-г. наук, професор, Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна.

Email: piterwp@rambler.ru

Егоров Юрій Іванович, канд. архітектури, доцент, Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна.

Email: forestry@udau.edu.ua